

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Katedra anglického jazyka a literatury

Posudek diplomové práce

Autor: Veronika Blahynková

Název: Application of the Computer Programme “Language without Barriers” in Teaching English to Dyslexic Children

Vedoucí diplomové práce: PaedDr. Marie Hofmannová

Oponentka diplomové práce: Mgr. Kristýna Poesová, Ph.D.

Autorka si pro svou diplomovou práci vybrala velmi aktuální a pro mnoho vyučujících zajisté užitečné téma – jak pomoci žákům trpícím jednou z nejčastějších vývojových poruch učení, dyslexií, při výuce anglického jazyka. Pro tento účel se autorka zaměřuje na využití speciálního počítačového programu Jazyky bez bariér (JBB) v hodinách anglického jazyka (AJ) a v domácí přípravě žáků. Deklarovaným cílem práce je určit optimální využití výukové metody JBB (str. 4 a 10) a zjistit, jak lze JBB nejlépe implementovat do školní výuky (str. 11), konkrétně do hodin AJ na 2. stupni ZŠ. Nicméně stanovené hypotézy a výzkumný design práce k naplnění těchto cílů nesměřuje.

Struktura celé práce je značně nevyvážená. Zatímco teoretická část čítá 13 stran, praktická část obsahuje 59 stran. Při popisu dyslexie (podkapitola 1 – *General information about dyslexia*) autorka odkazuje pouze na dvě publikace jedné autorky, odkazy na zahraniční literaturu jsou ojedinělé a shrnutí zahraniční zkušenosti z oblasti výuky cizích jazyků s ohledem na dyslektiky chybí úplně. Oproti povrchnímu zpracování první podkapitoly jsou zbývající části velmi zdařilé, obzvláště podkapitola 2 (*Current system of teaching dyslexic children in the Czech Republic*), ve které autorka prokazuje výbornou orientaci v dané problematice v domácím prostředí. Některé pasáže mohly být rozpracovány podrobněji.

Praktické části by prospělo jasnější zacílení, menší počet dotazníků a důkladnější interpretace získaných dat. Například dotazník zabývající se postoji žáků k angličtině (str. 34–5.2) není vůbec vyhodnocen; autorka na třech stranách uvádí tři dlouhé tabulky s výsledky bez jakéhokoliv komentáře či shrnutí. Proč byl do práce zařazen, co jeho výsledky o respondentech vypovídají a v jakém vztahu jsou k dalším dotazníkům?

Výzkumný design lze charakterizovat jako smíšený, kombinuje prvky kvantitativního (dotazníkové šetření) a kvalitativního výzkumu (observace, rozhovor). Základní problém je nemožnost srovnání dat, protože zkoumané modely a podmínky výzkumu byly dost odlišné (např. profil tříd – jedna byla čistě dyslektická, ve dvou byla většina nedyslektických dětí; různá zkušenost vyučujících s počítačovým programem JBB a jeho implementací do výuky anglického jazyka). Jádrem výzkumu tvořily tři hodiny představující tři modelové situace odučené na třech různých školách. V 1. modelu nebyl program JBB použit ani v hodině AJ, ani v domácí přípravě žáků. V 2. modelu byl JBB zařazen do výuky AJ, ale nebyl požadován v řešení domácího úkolu. Logické by bylo, aby 3. model zahrnoval JBB ve výuce i v domácím úkolu, tak tomu ale ve všech školách, kde se experiment konal, nebylo. Způsob prezentace výsledků ztěžuje srovnání účinnosti jednotlivých modelových situací, protože v práci není ani jedna tabulka, ve které by byly výsledky ze všech třech modelů prezentovány

dohromady. I přes opakované listování a vyhledávání patřičných tabulek není z výsledků jasné, zda výuka s JBB byla pro žáky přínosnější. Žáci totiž hodnotili i výuku bez JBB poměrně pozitivně. Na základě výše popsaných problémů by měla být autorka opatrnější při formulaci závěrů (str. 85). Autorčiny komentáře k jednotlivým hodinám na základě pozorování výuky a následných rozhovorů s vyučujícími jsou výstižné a obsahují celou řadu inspirativních momentů.

Po jazykové a formální stránce je práce na výborné úrovni. Diplomovou práci Veroniky Blahynkové doporučuji k přijetí, navrhuji předběžné hodnocení **velmi dobře až dobře** a výslednou známku nechávám na výsledek obhajoby.

V Nymburce 26. května 2014

Mgr. Kristýna Poesová, Ph.D.

Navrhuji, aby se autorka během obhajoby vyjádřila k následujícím otázkám:

Ukázaly výsledky hodnocení dyslektiků a nedyslektiků na nějaké výrazné diskrepance napříč jednotlivými modelovými situacemi? Nehrozí, že by využívání programu Jazyky bez bariér bylo pro nedyslektiky nevhodné, např. by je mohlo zpomalovat v procesu učení se anglickému jazyku? Jinými slovy se vracím k původnímu cíli práce a zajímal by mě autorčin názor na optimální používání programu JBB v hodinách AJ na 2. stupni ZŠ.